

23 Martie 2007, nr. 187

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar

(înregistrat în Parlament cu numărul 800 din 27 Februarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Casa Națională de Asigurări Sociale, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Proiectul de lege în general urmărește reducerea perioadei de aplicare a legii în vigoare, deoarece, actualmente, deși actul normativ este în vigoare aplicabilitatea lui este limitată pînă la o anumită perioadă indicată în art.35 art.36 a Legii cu privire la salarizare în sectorul bugetar. Astfel, prin modificările propuse a fost propusă reducerea perioadei de aplicare temporară și data de calculare a salariilor în deplin volum a fost schimbată cu una mai apropiată.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul nu respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Dificultatea realizării unei expertize adecvate a proiectului este determinată de lipsa unei expuneri de motive. Faptul absenței unei expuneri de motive explicite ce ar însoți proiectul de lege nu corespunde exigențelor enunțate în art.23 din Legea privind actele legislative, în partea ce ține de conținutul dosarului de însoțire a proiectului de act legislativ.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. În absența notei informative, este dificil de a evalua suficiența argumentării proiectului, prin urmare considerăm că aceasta este insuficientă.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ

cu reglementările în cauză.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Expunerea de motive la proiectul de lege este necesară, deoarece propunerea de modificare solicitată de autorul proiectului tinde să schimbe modalitatea de aplicare a Legii cu privire la salarizarea în sectorul bugetar, calcularea salariilor și altele, un domeniu sensibil pentru beneficiarii legii. Explicațiile de rigoare privind utilitatea modificărilor sunt necesare pentru a explica poziția autorilor proiectului privind schimbarea unor dispoziții tranzitorii de aplicare a legii, cauzele și condițiile înaintării unei asemenea propuneri întru înlăturarea unor interpretări subiective și unilaterale.

Aceste propuneri de modificare impun alocarea unor mijlocuri financiare suplimentare și recalcularea veniturilor fapt care necesită o anumită explicație din partea autorilor proiectului. Asemenea explicații nu sunt anexate, fapt care reduce transparența activității Guvernului, care evident, poate fi interpretat în defavoarea acestei autorități.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Prin cumul de modificări expuse în proiect s-a propus excluderea din art.36 alin.1 lit. b) a Legii a unei categorii de persoane și anume personalul care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice din modalitatea de calculare expusă în această normă (actualmente majorarea cu coeficientul $K=0.9$ din minimum de grila de salarii expusă în anexa nr. 8 la Lege). În schimb această categorie de beneficiari a fost inclusă în art.36 alin.1 lit. e) al aceleiași legi stabilindu-se modalitatea de calculare egală cu cea aplicată funcționarilor publici (stabilirea în cuantum de 90 % din mărimile minime nominale prevăzute în anexele nr.4-6).

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art. unic	litera e) va avea următorul cuprins: „e) salariile de funcție pentru funcționarii publici și pentru personalul care	Eroarea autorilor proiectului rezida în faptul că noua redacție poate provoca apariția unor eventuale confuzii modalitatea dublă de aplicare. În linii generale modificarea nu va dăuna intereselor beneficiarilor referitor la cuantumul salariului calculat deoarece mărimea acestuia rămîne aceeași. Dar formularea normei	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	"litera e) va avea următorul cuprins: e) salariile de funcție pentru funcționarii publici se vor stabili în cuantum de 90 % din mărimile minime nominale prevăzute în anexele nr.4-6 și

	<p>efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice se vor stabili în cuantum de 90 % din mărimile minime nominale prevăzute în anexele nr.4-6 și nr.8, iar în mărime deplină, vor fi plătite începând cu 1 decembrie 2007".</p>	<p>prevăzute de art.36 alin.1 lit. e) a legii propusă de autorii proiectului ar determina aplicabilitatea la ambele categorii de beneficiari (și funcționarii publici și personalul care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice) a tuturor anexelor la care se face referire (și a anexelor nr. 4-6 și a anexei nr. 8). Astfel, anexele nr. 4-6 conform actului legislativ în cauză se supun modificărilor exclusiv prin lege, pe când anexa nr. 8 nu i se aplică această regulă. La fel toate anexele nominalizate exhaustiv stipulează grila de salarii care sunt diferite pentru ambele categorii, pe când interpretarea articolului 36 alin.1 lit. e) în redacția propusă ar permite eventual aplicarea anexelor unor beneficiari care fac parte dintr-o altă categorie. Conform textului propus se stabilesc inițial beneficiarii normei (funcționarii publici și pentru personalul care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice) modalitatea de calculare (în cuantumul 90 %) și doar după această se face referință la ambele anexe unde este fixată minimul nominal. Din acest punct de vedere cum s-a mai spus mai sus se creează confuzia care anume anexă și cărei categorii se aplică și persistă posibilitatea extinderii calculului în baza minimului nominal fixat într-o anexă care nu se referă la subiectul normei (spre exemplu la calcularea salariilor unui funcționar se vor aplica minimele din anexa nr. 8 care se referă exclusiv personalul care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice și viceversa).</p>	<p>pentru personalul care efectuează deservirea tehnică și asigură funcționarea autorităților publice se vor stabili în cuantum de 90 % din mărimile minime nominale prevăzute în anexa nr.8, iar în mărime deplină, vor fi plătite începând cu 1 decembrie 2007".</p>
--	--	--	---

Concluzii

Considerăm că proiectul Legii în cauză poate fi adoptat cu condiția omiterii deficiențelor menționate mai sus în cuprinsul prezentului raport.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției